

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)

ОП «ПРАВО»

Шифр за ОП	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Період вивчення		Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
				Рік, коли пропонується вивчення	Семестр		
ОПП-22	Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки	Перший (бакалаврський)	4	8	5	Екзамен

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна, заочна.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття, консультація.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Мета викладання навчальної дисципліни: оволодіння здобувачами глибоких знань з правових засад публічної фінансової діяльності (фінансової діяльності держави, органів місцевого самоврядування та уповноважених ними органів), теоретичних та практичних аспектів здійснення публічної фінансової діяльності та нормативного регулювання публічної фінансової діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК06	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК07	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК08	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК07	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК08	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК09	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН03	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
ПРН05	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН06	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН09	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
ПРН11	Мати базові навички риторики.
ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
ПРН14	Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
ПРН18	Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
ПРН19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
ПРН22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Засоби діагностики успішності навчання: усне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях, питання для поточного контролю, тести, питання для підсумкового контролю, оцінювання результатів неформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумковий контроль у формі екзамену, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Фінансове право як галузь права, наука та навчальна дисципліна

Теоретичні основи фінансової діяльності. Фінансова система як об'єкт правового регулювання. Поняття, предмет і метод фінансового права. Фінансове право як наука та навчальна дисципліна. Співвідношення фінансового права з іншими галузями права.

Тема 2. Публічний фінансовий контроль та аудит

Сутність, види, форми, принципи і методи проведення фінансового контролю. Правове забезпечення фінансового контролю. Органи фінансового контролю. Правові основи аудиторської діяльності. Способи та форми захисту фінансових прав громадян.

Тема 3. Фінансово-правові норми та відносини

Поняття та особливості фінансово-правових норм. Класифікація фінансово-правових норм. Поняття, зміст і види фінансових правовідносин. Суб'єкти фінансового правовідносини, їх класифікація. Підстави виникнення, зміни та припинення фінансових правовідносин.

Тема 4. Правове регулювання грошового обігу та валютних відносин в Україні

Правове регулювання банківських операцій та банківської діяльності. Фінансові послуги та платіжні системи. Розрахункові відносини, готівкові, безготівкові та міжнародні розрахунки. Банківське регулювання та банківський нагляд. Фінансовий моніторинг.

Тема 5. Бюджетне право і бюджетний процес в Україні

Поняття бюджету, бюджетної системи та бюджетного права. Поняття та стадії бюджетного процесу. Розпорядники та одержувачі бюджетних коштів. Правові основи публічного кредиту, публічних гарантій та публічного боргу. Бюджетний процес в умовах воєнного стану.

Тема 6. Правове регулювання бюджетних витрат

Публічні видатки, видатки та витрати бюджету. Розмежування видатків державного та місцевого бюджетів. Міжбюджетні відносини та міжбюджетні трансферти. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі. Правові основи кредитування бюджету.

Тема 7. Правовий режим публічних фондів коштів

Поняття і види публічних фондів коштів. Правовий режим цільових бюджетних фондів коштів. Цільові державні фонди в економічній, науковій та культурній сферах. Місцеві цільові фонди коштів.

Тема 8. Загальна характеристика податкових правовідносин

Податкове право як підгалузь фінансового права. Податкова система України та принципи оподаткування. Учасники податкових правовідносин, їх права, обов'язки, відповідальність. Правове регулювання та класифікація публічних надходжень і доходів бюджету. Податкові правовідносини.

Тема 9. Правовий режим державних цільових фондів пенсійного та соціального страхування і захисту

Особливості цільових фондів пенсійного та соціального страхування і захисту. Ознаки й функції загальнообов'язкового державного соціального страхування. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування. Збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю.

Тема 10. Фінансово-правова відповідальність

Поняття, мета, принципи та функції фінансово-правової відповідальності. Співвідношення фінансово-правової відповідальності з іншими видами юридичної відповідальності. Фінансове правопорушення: поняття, склад, види. Поняття, ознаки та види фінансових санкцій. Роль та значення фінансової відповідальності у зміцненні фінансової дисципліни.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Financial Regulation in Emerging Markets and the Rise of FinTech: https://www.coursera.org/learn/financial-regulation?utm_source; FinTech: Foundations, Payments and Regulations: https://www.coursera.org/learn/wharton-fintech-overview-payments-regulations?utm_source; FinTech Law and Policy: https://www.coursera.org/learn/fintechlawandpolicy?utm_source);
- Prometheus (Є-Data: можливості та ефективний контроль за публічними фінансами: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/e-data-control-public-finances/?utm_source).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти. Так само не є обов'язковими саме ці курси та можуть бути пройдені інші тематичні курси, тренінги тощо.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти:

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за зверненням здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до 10 балів у межах самостійної роботи.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо) через постановку проблем у сфері публічної фінансової діяльності та функціонування фінансової системи, а також їхнє обговорення з метою пошуку оптимальних шляхів вирішення цих проблем; метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

Методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проєктів, творчих завдань, тощо; для підсумкового контролю проведення екзамену (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення завдань, виконання вправ тощо).

Навчальна дисципліна передбачає виконання **курсової роботи**. Курсова робота виконується протягом семестру з метою поглиблення й узагальнення знань, що отримані за час навчання і їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання. Вимоги до курсової роботи, порядок її виконання та захисту, шкала та критерії оцінювання зазначаються у методичних вказівках до виконання курсової роботи. Поточний контроль за виконанням курсової роботи здійснюється її керівником відповідно до завдання та графіку її виконання. Оцінка за курсову роботу є складовою оцінки з відповідної навчальної дисципліни за результатами підсумкового контролю. Оцінювання курсової роботи здійснюється за шкалою та критеріями наведеними в додатку 3 Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Засоби діагностики результатів навчання. Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою. Підсумковий контроль передбачає проведення екзамену.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Браславець О.Ю., Стинич Н.І. Оцінювання справляння мита до Державного бюджету України у 2019-2021 роках. Актуальні проблеми економіки. 2023. № 1(259). С. 43-50. https://eco-science.net/wp-content/uploads/2023/01/2.23._topic_Oleksiy-Y.-Braslavets-Natalia-I.-Stynych-43-50.pdf
2. Гарбінська-Руденко А.В. Бюджетне право: навч. посіб. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. 340 с. <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/1217>
3. Євдокіменко С.В., Євдокіменко С.А. Правові засади фінансового співробітництва України з Європейським Союзом. Право.УА. 2020. № 3. С. 186–193.
4. Євдокіменко С.А. Особливості нарахування і сплати штрафних санкцій та пені в умовах воєнного стану. Європейські перспективи. 2023. № 4. С. 69–75.
5. Євдокіменко С.В., Євдокіменко С.А. Угода України з Європейським Союзом – основа фінансової стабільності в Україні. Європейські перспективи. 2021. № 1. С. 174–181. URL: <https://doi.org/10.32782/EP.2021.27>
6. Євдокіменко С.А. Захист права власності та майнових прав на нерухоме майно, на яке накладено арешт у межах кримінального провадження. Наше право. 2023. № 4. С. 74–79. <https://doi.org/10.32782/NP.2023.4.11>
7. Євдокіменко С.В., Євдокіменко С.А. Особливості виконання договірних зобов'язань під час дії воєнного стану. Право.УА. 2023. № 4. С. 127–134. https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2023-4/Pravo_ua_2023_4_127.pdf
8. Лозовицький А.В. Становлення правового регулювання небанківської електронної платіжної системи. Науковий вісник публічного та приватного права. 2020. Вип. 1. С. 199-203. https://www.nvppp.in.ua/vip/2020/1/1-2020.pdf?utm_source
9. Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с. <https://numl.org/649203>
10. Овечкіна О.А., Храпкіна В.В., Браславець О.Ю. Теоретичні основи дослідження податкової поведінки держави як інституціонального макроекономічного суб'єкта. Наукові інновації та передові технології. 2022. № 9(11). С. 346-358. https://ekmair.ukma.edu.ua/items/cb27999d-1a20-4ce3-b445-2a0d26fdee58?utm_source
11. Тімашов В.О., Севаст'яненко О.В. Фінансова система України: правова характеристика та законодавче регулювання. Право і суспільство. 2021. № 2. С. 134-139. https://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2021/2_2021/22.pdf
12. Фінансове право: підручник / за ред. Т.Є. Кагановської та М.П. Кучерявенка. Харків: Право, 2022. 432 с.
13. Фінансове право: підручник / за ред. О. О. Дмитрик. Одеса: Юридика, 2022. 466 с.
14. Фінансове право України: навч. посіб. / М.В. Ковалів, С.С. Єсімов, І.М. Проць, Р.М. Скриньковський, Ю.Р. Лозинський. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4479/1/Макем%20ФІТУ%20PDF%2005.04.2022.pdf>
15. Abramova A., Chub A., Kotelevets D. et al. Regulatory policy of tax revenues efficiency assurance as the dominant of state economic security. International Journal of Sustainable Development and Planning. 2022. Vol. 17(6). pp. 1727–1736. <https://doi.org/10.18280/ijssdp.170606>
16. Shtuler I., Ierokhin S., Braslavets O. et al. Customs taxation in Ukraine: Efficiency of administration and directions for improvement. Economic Forum. 2024. Vol. 14(3). pp. 61-72. <https://doi.org/10.62763/ef/3.2024.61>

Викладач: **Євдокіменко Сергій Анатолійович**, доктор юридичних наук, доцент кафедри публічного та приватного права.

Гарант освітньої програми:

Козакова Ірина Віталіївна

кандидат юридичних наук, доцент